

RAHANDUSMINISTEERIUM

Riigiplaan 2028-2034 koostamine

Triin Tomingas, Demis Voss

Rahandusministeerium, välisvahendite talitus

Ülesanne

SEISUKOHAD

- Reageerida EK ettepanekule - mis on meie huvid ja seisukohad? mis sobib? mis ei sobi? mille eest läheme võitlusse?

Riigikogu EL asjade komisjon kiitis heaks 19.12.25

ESMANE RAHASTAMISETTEPANEK RIIGIPLAANI KOOSTAMISEKS

- Defineerida, mis on oluline (reformid, investeeringud) pakutavas EL raamistikus Eesti jaoks 2028+ ära teha, mida soovime rahastada?

VV otsus september 26

2028+ RAKENDUSSÜSTEEMI MUDEL

- Disainida võimalikult lihtne, töökindel, tõhus ja rahaliselt optimaalne juhtimismudel.

VV otsus mudeli kontseptsiooni kohta september 26

MFF 2028-2034 maht 2 triljonit

Majanduslik, sotsiaalne, territoriaalne ühtekuuluvus, põllumajandus, maaelu areng, merendus, jõukus ja julgeolek 1000 mld

Riikide-piirkondade partnerluskavad 865 mld

Riigiplaan - maht Eestile 6,5 mld

- Haridus, tööturg, sotsiaalkaitse, tervis
- Tööstus, TAI, digi- ja rohepööre, transport, turism, piirkondlik areng
- Põllumajandus, maaelu, metsandus, kalandus, loodus, kliimameetmed
- Kriisivalmidus, kaitsetööstus, sõjaline liikuvus, küberturvalisus, taristukaitse, sisejulgeolek, piir, viisa, ränne
- Kodanikuühiskond, õigusriik ja demokraatia, meedia, avaliku halduse suutlikkus, kultuuriline mitmekesisus
- + Interreg kava 71,8 mln

Konkurentsivõime, jõukus, julgeolek 630 mld

Euroopa Konkurentsivõime Fond 450 mld sh:

- Programm "Euroopa horisont" 175 mld
- Innovatsioonifond 41 mld (*väljaspool EL eelarvet*)

Fookused:

- Üleminek puhtale energiale ja süsinikuheite vähendamine; tervishoid ja biomajandus; digiüleminek; kaitse ja kosmos

Euroopa ühendamise rahastu 81 mld sh:

- Transport, sh sõjaline liikuvus
- Energia

Erasmus+ 40 mld

Muud: 59 mld

Nt AgoraEU, Ühtse turu programm, Euratom, Pericles jt

Globaalne Euroopa 215 mld

Arengukoostöö, ühinemiseelne abi, partnerlus, humanitaarabi, rahu ja julgeolek, makromajanduslik finantsabi

Haldus 118 mld

EL halduskulud

Liikmesriigi sisustada ja juhtida

Taotlemine voorude ja konkursside kaudu

Euroopa Komisjoni juhtida

EK, EP, EL ametkondade kulud

PÕHIRAAMISTIK

EUROOPA FONDID, MILLEGA TOETATAKSE KESTLIKKU HEAOLU JA JULGEOLEKUT MAJANDUSES, TERRITORIAAL- JA SOTSIAAL-VALDKONNAS, MAAPIIR-KONDADES JA MERENDUSES

VALDKONDLIKUD NORMID

Regionaal-areng (ERF & Ühtekuuluvusfond)

Ränne, piirid, julgeolek

Sotsiaal-valdkond (ESF+)

Ühine põllumajandus-poliitika

Kalandus ja merendus

PROGRAMMITÖÖ

RIIKLIKUD JA PIIRKONDLIKUD PARTNERLUS-KAVAD

ELI RAHASTU

TOETATAVAD MEETMED

Reformid

vastastikku tugevdav mõju

Investeeringud ja muud sekkumised

Riikidevahelised projektid

Kriisile reageerimine

Suutlikkus tulla toime uute kriiside ja vajadustega

Riigiplaani temaatiline jaotus

Riigiplaani erieesmärgid	Riigiplaani alaerieesmärgid
a) Kestliku jõukuse toetamine kõigis piirkondades (JDM, MKM, KLIM, REM, KAM, HTM, SOM, KUM, SIM, RAM, RK)	10 alaeesmärki: Piirkondlik areng (linn–maa tasakaal), elukeskkond, teenused, taristu; tööstus ja tarneahelad, kestlik konkurentsivõime; õiglane üleminek, rohepööre (2030–2050 eesmärgid); digipööre ja IKT; teadus, arendus, innovatsioon; kapitaliturupõhised rahastamisvõimalused; taskukohane elamispind; transporditaristu, TEN-T; kestlik turism; veemajandus, loodus, elurikkus
b) Kaitsevõime ja julgeoleku toetamine kõigis piirkondades (MKM, JDM, SIM, RK, KUM, SOM, HTM, KLIM, REM, KAM, VÄM, RM) ba) siseturvalisuse fondid, SIM	3 alaerieesmärki: Kaitsetööstus ja sõjaline liikuvus (sh TEN-T); valmisolek kriisideks ja katastroofideks; sisejulgeolek, küberturvalisus ja taristukaitse.
c) Sotsiaalse ühtekuuluvuse tugevdamine (HTM, SOM, REM, MKM, JDM, KUM, SIM, KLIM)	6 alaerieesmärki: Tööhõive ja võrdsed võimalused; kvaliteetsed töötingimused; oskused ja elukestev õpe; sotsiaalkaitse ja vaesuse vähendamine; teenustele ligipääs (tervis, pikaajaline hooldus, lastehoid); demograafia, tööjõupuudus, piirkondade vahelised erinevused; sotsiaalsete mõjude leevendamine (hooned, transport)
d) Elukvaliteedi säilitamine (REM, MKM, KLIM, HTM, SIM, KAM, KUM, RAM, RK)	5 alaerieesmärki: Õiglane sissetulek ja konkurents põllumajanduses; toidujulgeolek; maapiirkondade elatustase ja põlvkonna-vahetus; kriisivalmidus, teadmised, digi- ja rohepööre; kestlik kalandus ja sinine majandus; kogukondade vastupanuvõime ja mereohutus; kestlik põllundus ja metsandus; kliimameetmed ja ökosüsteemid; loodusvarade kaitse ja loomade heaolu
e) Põhiõiguste, demokraatia ja õigusriigi väärtuste tugevdamine: (JDM, SIM, KUM, MKM, REM, HTM, SOM, RAM, RK)	4 alaeesmärki: Kaasav ühiskond; kodaniku ühiskond ja noorte osalus; õigusriik ja demokraatia; meediavabadus ja -kirjaoskus; avaliku halduse suutlikkus; EL väärtused, kultuuriline mitmekesisus

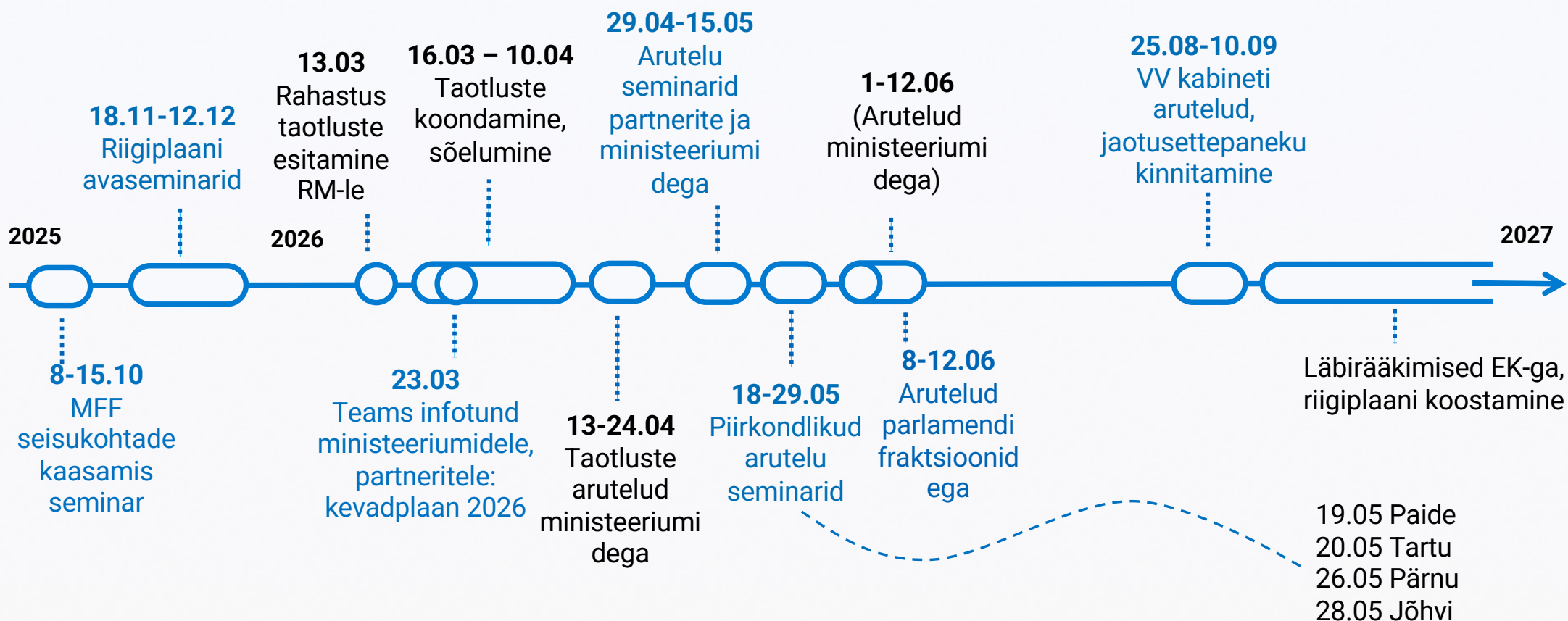
I planeerimine 2028 - 2030

Euroopa Fondi eraldis Eestile 2028-2034	mld eur
Üldine eraldis (ÜKP, ÜPP, kalandus)	5,53
sh ÜPP sihtotstarbeline eraldis	1,59
Sisejulgeolek, piir, viisa, ränne	0,81
Sotsiaalne kliimafond (SKF)	0,143
Kokku	6,483
sh 14% sotsiaalseteks eesmärkideks	0,552
sh 43% kliima- ja keskkonnaeesmärkideks	2,378
Esmaseks sisustamiseks (sept 26): 75% eraldis (ilma SKF; 3,5% TA)	4,972*
Teine planeerimise etapp (märts 31): 15%	
Kolmas planeerimise etapp (2033): 10% (eeldusel, et enne 2031.a ei kasutata kriisi tarbeks 5%)	

**sh 1,53 mld sihtotstarbeline ÜPP (planeeritakse kohe 100%) – maha on arvatud 3,5% TA*

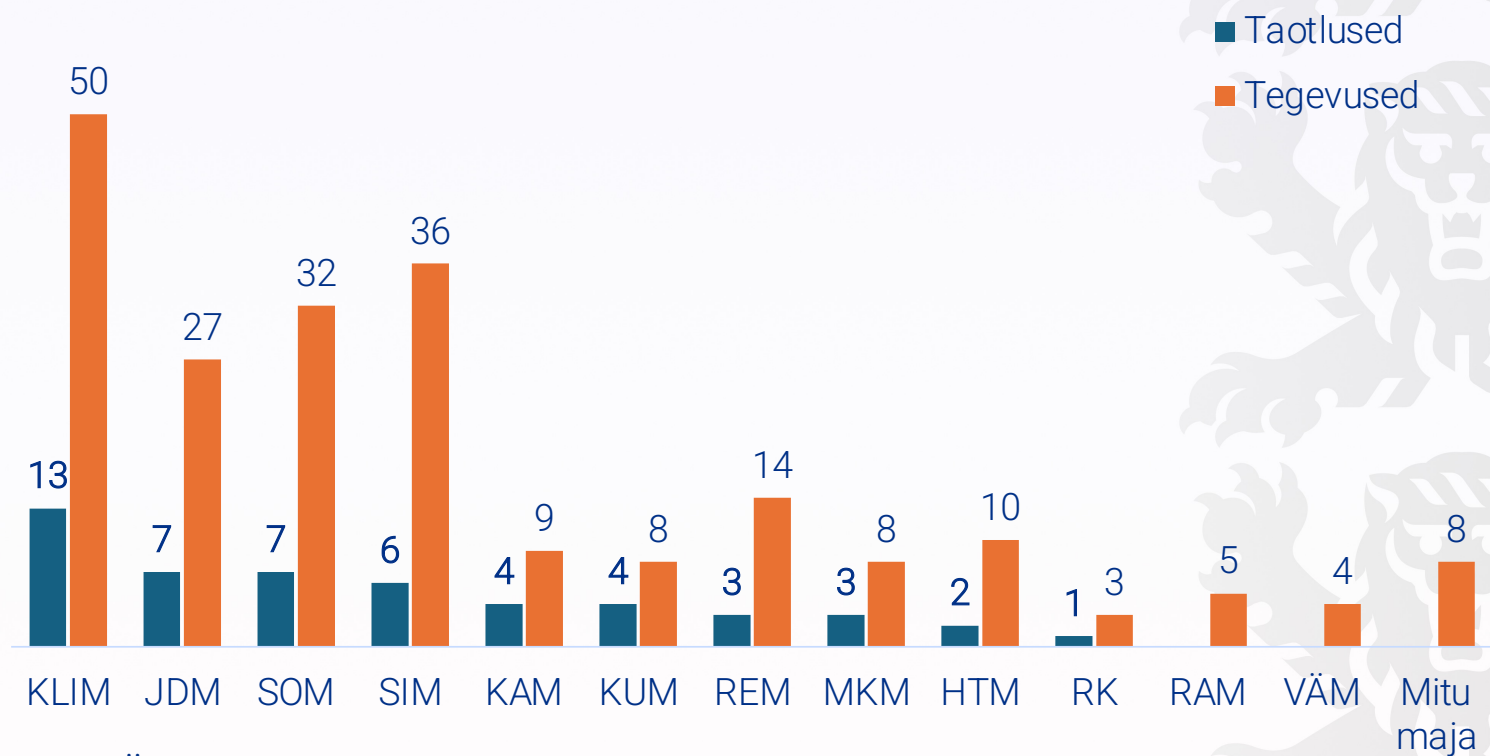
Protsess ja kaasamistegevused 2025-2026

29.04: majandus, konkurentsivõime
07.05: julgeolek, riigivalitsemine
12.05: tervis, haridus, sotsiaalkaitse
13.05 maaelu, loodus

2028+ taotlused

13.03.26 esitati 50 taotlust (214 tegevust) EL toetuse kogusoooviga 12,9 mld*

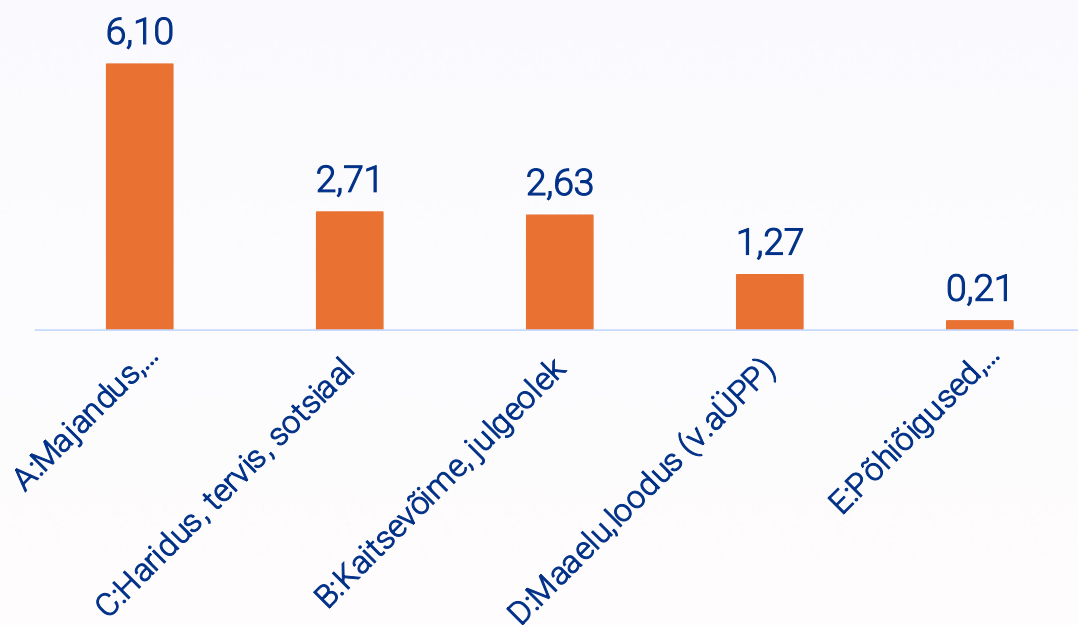

*ilma ÜPP 1,59 mld

2028+ taotlused

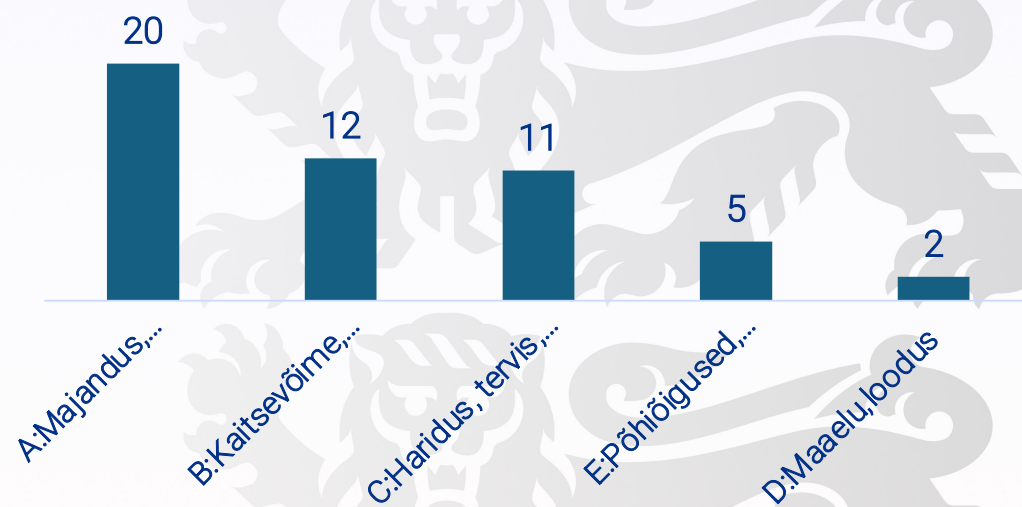
13.03.26 esitati 50 taotlust (214 tegevust) EL toetuse kogusoooviga 12,9 mld*

Taotlused ja erieesmärgid (mld)

*ilma ÜPP 1,59 mld

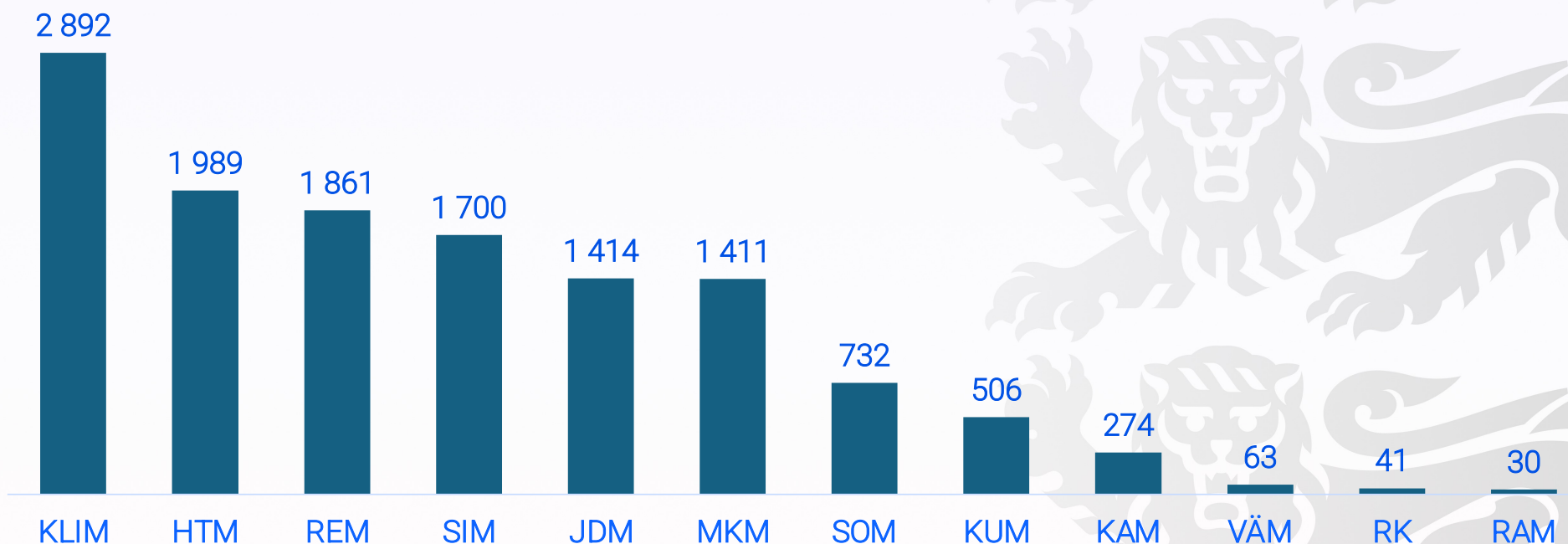
Taotlused ja erieesmärgid (tk)

2028+ taotlused

Esitatud ettepanekute maht 3,8 korda suurem kui läheb esmasele planeerimisele (3,4 mld)*

EL toetuse soovid (mln)

*lisandub ÜPP 1,59 mld

1. Ettevõtlus, innovatsioon ja majanduse konkurentsivõime

Mida ministriumid soovivad teha:

- toetada tööstuse ja VKE-de konkurentsivõimet
- edendada innovatsiooni, teadust ja teadmussiiret
- arendada puhtaid ja ressursitõhusaid tehnoloogiaid
- toetada loomemajandust ja tarku tööstuslahendusi
- parandada ettevõtete ligipääsu kapitalile
- soodustada digitehnoloogiate (sh AI) kasutuselevõttu ettevõtluses

2. Digiriik, andmed ja avaliku halduse võimekus

Mida ministeeriumid soovivad teha:

- muuta avalik haldus tõhusamaks ja tulemuslikumaks
- arendada digiriigi teenuseid ja andmepõhist juhtimist
- võtta kasutusele tehisaru ja andmete taaskasutus
- parandada riigi infosüsteemide koostalitlust ja küberturvalisust
- tugevdada avaliku sektori juhtimisoskusi ja rahvusvahelist võimekust

3. Julgeolek, elanikkonnakaitse ja kriisivalmidus

Mida ministeeriumid soovivad teha:

- tugevdada elanikkonnakaitset (varjumine, evakuatsioon, ohuteavitus, kriisiteadlikkus)
- arendada pääste-, politsei- ja piirivalve võimekust
- suurendada kriisivalmidust tervishoius, sotsiaalvaldkonnas ja kultuuris
- investeerida lennu- ja merepäästesse, kopteritesse, laevadesse
- parandada kriisijuhtimise infosüsteeme ja olukorrateadlikkust
- kaasata vabatahtlikke ja tugevdada KOV-ide kriisivõimekust

4. Haridus, oskused ja tööjõu areng

Mida ministeeriumid soovivad teha:

- toetada noorte õpiteel püsimist
- tugevdada haridussüsteemi kvaliteeti ja tulevikukindlust
- arendada kutse- ja kõrgharidust tööjõuvajaduse järgi
- pakkuda täiskasvanutele ümber- ja täiendusõpet
- luua oskuste seire ja juhtimise süsteem
- parandada eesti keele õpet ja keelelist ligipääsetavust (sh AI ja keeletehnoloogia)

5. Tervishoid, hoolekanne ja rahva tervis

Mida ministeeriumid soovivad teha:

- tugevdada esmatasandi tervishoidu (sh kaug- ja teleteenused)
- arendada haiglate ja hooldekodude taristut (energiasäästlik, kliimakindel)
- parandada vaimse tervise ja psühhiaatriliste teenuste kättesaadavust
- arendada ennetust ja terviseriskide seiret
- investeerida geneetilisse ennetusse ja terviseandmete võimekusse
- tugevdada tervishoiu kriisivalmidust

6. Keskkond, kliima ja kestlik elukeskkond

Mida ministeeriumid soovivad teha:

- investeerida kliimamuutustega kohanemisse
- kaitsta elurikkust, mulda, metsi ja veekeskkonda
- arendada veemajandust ja jäätmekäitlust
- vähendada keskkonnariske ja jääkreostust
- toetada rohepööret transpordis ja energeetikas
- tugevdada side ja elutähtsa taristu toimepidevust

7. Regionaalareng ja tasakaalustatud ruumiline areng

Mida ministeeriumid soovivad teha:

- piirkondade majandusliku ja sotsiaalse atraktiivsuse suurendamine
- kvaliteetne ja energiatõhus elamufond
- kohalike teenuste ja taristu kättesaadavus
- säästev ja paindlik liikuvus (ühistransport, nõudepõhised lahendused)
- KOV-ide arenguvõime ja investeeringute ettevalmistamine
- idapiirialade ja hõredalt asustatud piirkondade kohanemine
- kogukondade võimestamine ja kohalik algatus

Rahastustaotluste sõelumine

I Vastavuskriteeriumid (riigiplaan, Eesti 2035, valdkonna arengukava, DNSH)

II Hindamiskriteeriumid (kooskõla strateegiliste dokumentidega)

III Prioriseerimise kriteeriumid (rakendatakse kvalitatiivse ja hinnangulise tervikuna):

- Investeeringuid toetavad valdkondade ülesed sisureformid
- Konkurentsivõime ja majanduslik kasu, tasuvus
- Kliima- ja kriisikindlus
- Investeeringute jätkusuutlikkus
- Panus Eesti 2035 ja tulemusvaldkonna mõõdikutesse
- Struktuurifondide ja arengukavade hindamiste järelused ning soovitused
- Alternatiivse rahastusallika olemasolu (2. samm)

VÄLISTOETUSED

- Toetusfondid ja programmid
- Riiklik partnerluskava 2028-2034**
- Hindamised
- Välisvahendite auditid
- ELi finantshuvide kaitse

Riiklik partnerluskava 2028-2034

Riiklik partnerluskava ehk riigiplaan on keskne strateegiadokument, mille alusel Eesti kasutab Euroopa Liidu toetusi perioodil 2028–2034. Ühe tervikplaani koondatakse ühtekuuluvuspoliitika, ühise põllumajanduspoliitika, kalanduse ning sisejulgeoleku valdkonnad. Euroopa Komisjoni ettepaneku kohaselt on Eesti eraldis 6,5 miljardit eurot, mille lõplik maht selgub EL-i pikaajalise eelarve kokkuleppimisel Euroopa Ülemnõukogus, eeldatavalt 2027. aasta alguseks.

10. aprill

Riigiplaan 2028-2034

+ AVA KÕIK

PROTSESS

LÄHTEALUSED

KAASAMISTEGEVUSED

RAHASTAMISETTEPANEKUD

KASULIKUD VIITED

Erieesmärk	Esitatud ettepanekud	Tagasisidevorm
A: Kestliku jõukuse toetamine (piirkondlik areng (linn–maa tasakaal), elukeskkond, teenused, taristu; tööstus ja tarneahelad, kestlik konkurentsivõime; õiglane üleminek, rohepööre; digipööre ja IKT; teadus, arendus, innovatsioon; kapitaliturupõhised rahastamisvõimalused; taskukohane elamispind; transporditaristu, TEN-T; kestlik turism; veemajandus, loodus, elurikkus)	lisamisel	lisamisel
B: Kaitsevõime ja julgeoleku toetamine (kaitsetööstus ja sõjaline liikuvus (sh TEN-T); valmisolek kriisideks ja katastroofideks;	lisamisel	lisamisel
C: Sotsiaalse ühtekuuluvuse tugevdamine (tööhõive ja võrdsed võimalused; kvaliteetsed töötingimused; oskused ja elukestev õpe; sotsiaalkaitse ja vaesuse vähendamine; teenustele ligipääs (tervis, pikaajaline hooldus, lastehoid); demograafia, tööjõupuudus, piirkondade vahelised erinevused; sotsiaalsete mõjude leevendamine)	lisamisel	lisamisel